УДК 377:004.9:37.01
DOI https://doi.org/10.12958/3083-6514-2026-3-127-133

Стинська Вікторія Володимирівна,
доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри педагогіки та освітнього менеджменту
імені Богдана Ступарика
Карпатського національного університету імені Василя Стефаника,
м. Івано-Франківськ, Україна.
viktoriia.stynska@cnu.edu.ua
https://orcid.org/0000-0003-0555-3205

ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ: МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ

У XXI ст. цифровізація стала ключовим чинником трансформаційних змін у всіх сферах життєдіяльності, зокрема – в освіті. Сучасні глобальні виклики, зумовлені стрімким розвитком цифрових технологій, автоматизацією виробництва, зміною парадигми знання, вимагають радикального переосмислення засад професійної освіти як специфічного соціально-педагогічного феномена. Традиційні освітні моделі, що орієнтуються переважно на статичне відтворення знань і формальну кваліфікацію, дедалі менше відповідають динаміці цифрової економіки та інформаційного суспільства.

У цьому контексті зростає необхідність оновлення методологічних основ професійної підготовки, що має забезпечити її відповідність новим структурно-функціональним характеристикам соціального замовлення. Цифрова трансформація професійної освіти не зводиться до впровадження окремих технологічних засобів, а передбачає системну зміну всіх складників освітнього процесу – цілей, змісту, методів, форм і критеріїв результативності. Така трансформація потребує глибокого методологічного обґрунтування, що включає критичний аналіз наявних педагогічних підходів, інтеграцію міждисциплінарного знання та формування нової парадигми професійної освіти в умовах цифрової реальності.

Аналіз сучасної наукової літератури свідчить, що проблема цифрової трансформації освіти є багатогранною та досліджується з різних теоретичних і практичних позицій, що формують міждисциплінарне поле наукового дискурсу. У межах вищої та професійної освіти цифрова трансформація розглядається не лише як технологічне оновлення, а як стратегічна зміна парадигми освітньої діяльності, що впливає на зміст, організацію, управління та доступність освітніх послуг.

У науковому доробку зарубіжних та українських дослідників виокремлюються кілька ключових напрямів вивчення цифрової трансформації у сфері вищої та професійної освіти (Вороненко, 2025, с. 474):

– моделі та концептуальні підходи до визначення цифрової трансформації закладів вищої освіти, що представлені в роботах T. Gkrimpizi, V. Peristeras, I. Magnisalis, J. W. Branch, D. Burgos, M. D. A. Serna, G. P. Ortega, а також українських учених А. Богуш, І. та О. Вороненків, В. Кременя, Н. Ничкало, Л. Лук'янової та ін.

– вплив цифрової трансформації на навчальний процес і адміністративні практики у ЗВО, досліджений у працях E. Santos, A. Trigo, A. Kisiołek, O. Карого, P. Kobis, а також українських учених О. Спіріна, О. Пінчука та ін.

– цифровізація як чинник соціальних інновацій та посилення взаємодії з зовнішнім середовищем, що розглядається у публікаціях V. Kaputa, E. Loučanová, F. A. Tejerina-Gaite,

O. A. Bonzanini, A. Silva, G. Cokins, M. J. Gonçalves, а також українських учених Ю. Бикова, О. Бречка та ін.

– стратегічні та організаційні механізми реагування закладів освіти на цифрові виклики, проаналізовані у працях Z. Gering, K. Feher, V. Harmat, R. Tamassy, A. Fernández, B. Gómez, K. Binjaku, E. K. Meçe, а також українських учених Ю. Лазько, І. Томашевської та ін.

У сучасних умовах цифрової трансформації професійна освіта потребує оновленого методологічного осмислення. Методологія педагогічної науки, як система теоретичних засад пізнання й трансформації освітньої реальності, детально розроблена у працях Г. Білавич, В. Вихруща, С. Гончаренка, Л. Данильчук, О. Дубасенюк, В. Стинської, І. Стражнікової та ін.

Особливої ваги набуває проблема інтеграції теорії і практики в освітньому процесі, що була предметом досліджень Н. Ничкало. Трансформаційні процеси в освіті в умовах глобалізації розкрито у працях В. Кременя, а гуманістичні основи педагогічної діяльності, що набувають актуальності в цифрову епоху, обґрунтовано І. Зязюном.

Зазначене засвідчує необхідність методологічного переосмислення професійної освіти в умовах цифровізації з урахуванням гуманістичних і ціннісних орієнтирів сучасного суспільства.

Метою статті є висвітлення методологічних підходів трансформації професійної освіти в умовах цифровізації.

У сучасному науковому дискурсі *цифрова трансформація професійної освіти* репрезентується як складне, міждисциплінарне явище, що охоплює не лише впровадження технологічних новацій, а й системні зміни у методології, структурі та функціонуванні освітнього середовища. Йдеться про глибоку трансформацію освітніх парадигм, орієнтовану на формування компетентнісної моделі професійної підготовки, здатної реагувати на виклики цифрової цивілізації.

У наукових працях В. Кременя, В. Бикова та інших провідних дослідників цифрова трансформація в освіті трактується як стратегічно спрямований процес побудови інтегрованої цифрової екосистеми. Така екосистема включає створення безпечного цифрового освітнього середовища, розбудову цифрової інфраструктури закладів освіти і науки, а також формування цифрових компетентностей у всіх суб'єктів освітнього процесу (Кремень та ін., 2022, с. 46).

О. Спірін у своїх роботах акцентує увагу на цифровій трансформації як на ключовому чиннику сталого розвитку освіти, що забезпечує її відкритість, адаптивність і соціальну відповідальність у мінливому глобалізованому світі. Цей підхід розширює трактування цифровізації з технократичного до ціннісно-гуманітарного виміру (Спірін, 2023).

Дослідниці Н. Ничкало, Л. Лук'янова та О. Овчарук розглядають цифрову трансформацію як інтегральне суспільне явище, що охоплює низку взаємопов'язаних процесів: цифровізацію економіки, розвиток електронного врядування, зміну структури ринку праці, формування екосистеми відкритих даних, забезпечення кібербезпеки, а також формування етико-ціннісних орієнтирів цифрової взаємодії (Ничкало та ін., 2024, с. 76). Такий підхід свідчить про міжгалузевий характер цифрової трансформації та її значення для формування нової соціальної структури.

У свою чергу, О. Гончарова обґрунтовує, що одним із провідних напрямів цифрової трансформації є розширення доступу до якісної освіти, зокрема через подолання бар'єрів, пов'язаних із географічною віддаленістю, соціально-економічною нерівністю чи обмеженим ресурсним потенціалом здобувачів освіти. Цьому сприяє впровадження онлайн-курсів, відкритих цифрових ресурсів, відеолекцій та інших електронних освітніх інструментів, що забезпечують гнучкість навчального процесу і персоніфіковану траєкторію професійного розвитку (Гончарова, 2023).

Цифрова трансформація також розглядається в контексті інноваційної політики держави. Так, О. Бречко акцентує на її нерозривному зв'язку з інституалізацією цифрових змін у регіонах, розвитком локальних цифрових екосистем, а також активізацією інтеграційних механізмів у сфері територіальної безпеки та соціальної згуртованості (Бречко, 2023, с. 31).

Узагальнюючи вищенаведені підходи, доцільно визначити *цифрову трансформацію професійної освіти* як: системний, цілеспрямований процес глибинного переосмислення й оновлення структури, змісту, методів і форм професійної підготовки, що здійснюється під впливом цифрових технологій з метою формування у здобувачів освіти актуального комплексу компетентностей – передусім цифрової грамотності, гнучкості мислення, здатності до навчання впродовж життя та швидкої адаптації до трансформацій сучасного ринку праці.

Таким чином, цифрова трансформація в професійній освіті виступає не як суто технічний або інфраструктурний процес, а як цивілізаційна зміна, що трансформує зміст і смисли педагогічної діяльності в умовах цифрової реальності.

Прийняття Закону України «Про професійну освіту» (2025) стало стратегічною відповіддю на глобальні виклики цифрової доби та необхідність модернізації професійної освіти відповідно до європейських і міжнародних стандартів. Закон фіксує низку ключових положень, що формують нормативне підґрунтя цифрової трансформації у сфері підготовки кваліфікованих кадрів і виступає методологічним дороговказом до створення цілісної цифрової екосистеми в професійній освіті, яка має бути адаптивною, інклюзивною, технологічно забезпеченою та орієнтованою на стійкий розвиток (Про професійну освіту, 2025).

Ці положення логічно співвідносяться з міжнародними документами, зокрема:

Digital Education Action Plan 2021–2027 Європейського Союзу, де підкреслено важливість розвитку цифрової компетентності, інклюзивної освіти та цифрового лідерства у навчальному процесі (DEAP 2021–2027, 2020).

Рекомендаціями OECD щодо майбутнього професійної освіти, які акцентують на необхідності адаптації освітніх систем до цифрових технологій, розширення доступу до lifelong learning та формування навичок XXI століття (OECD, 2021).

ЮНЕСКО у звіті «Reimagining our futures together: A new social contract for education» (Reimagining our futures together, 2021) закликає до створення гнучких цифрових освітніх середовищ, що поєднують технології, педагогіку та етику для формування соціально відповідального громадянина цифрової епохи.

Узгодження національного законодавства з цими глобальними стратегічними документами дозволяє не лише актуалізувати цифровий компонент професійної освіти, але й інтегрувати Україну у глобальний освітній простір.

Методологічне забезпечення процесу цифрової трансформації професійної освіти ґрунтується на синтезі сучасних наукових підходів і ключових принципів, що визначають вектори змістової, структурної та функціональної модернізації освітньої системи. Такий підхід дозволяє формувати нову парадигму професійної підготовки, орієнтовану на адаптивність, інноваційність і результативність у цифровому суспільстві.

У структурі методологічного підґрунтя цифрової трансформації професійної освіти виокремлюються такі взаємодоповнювальні підходи (Стинська, 2025):

Системний підхід передбачає розгляд професійної освіти як цілісної соціально-педагогічної системи, що включає взаємопов'язані структурні елементи (мету, зміст, суб'єктів, середовище, інструментарій) та функціонує в умовах динамічних зовнішніх змін. Цей підхід забезпечує комплексність аналізу цифрових впливів на всі рівні організації освітнього процесу.

Компетентнісний підхід зорієнтований на формування у здобувачів освіти здатності ефективно застосовувати знання, уміння та цінності в професійних і життєвих ситуаціях. У контексті цифрової трансформації він передбачає інтеграцію цифрової, інформаційної, комунікаційної та громадянської компетентностей як ключових складників професійної готовності.

Особистісно орієнтований підхід фокусує увагу на розвитку індивідуального потенціалу кожного здобувача освіти, урахуванні його здібностей, потреб і мотивів. Цифрове освітнє

середовище створює умови для реалізації принципів індивідуалізації та персоналізації навчання, що підвищує суб'єктність і відповідальність майбутнього фахівця.

Аксіологічний підхід забезпечує формування ціннісного ставлення до праці, освіти, професійної самореалізації, сталого розвитку та цифрової етики. У процесі цифрової трансформації аксіологічний вимір є критично важливим, адже в умовах інформаційного перенасичення та гібридної взаємодії саме система цінностей виступає орієнтиром для свідомої професійної поведінки.

Праксеологічний підхід спрямований на оптимізацію професійної діяльності здобувача освіти шляхом формування умінь діяти раціонально, ефективно та результативно. У контексті цифрової трансформації цей підхід передбачає проектування навчального процесу з урахуванням вимог конкретного цифрового виробництва, практичних задач, симуляцій, програмного забезпечення та цифрових інструментів, з якими майбутній фахівець буде працювати. Він забезпечує сполучення знання і дії, наближення освіти до реальних професійних сценаріїв.

Акмеологічний підхід передбачає орієнтацію на розвиток професійної зрілості, самореалізації та досягнення особистісно-професійних вершин (акме) упродовж життя. У цифровому освітньому контексті цей підхід сприяє формуванню у здобувачів високого рівня самостійності, рефлексії, цифрової самоосвіти, а також стимулює потребу в постійному професійному зростанні в умовах динамічних технологічних змін. Акмеологія як методологія розвитку потенціалу особистості відповідає викликам концепції lifelong learning.

Культурологічний підхід визначає освіту як процес входження особистості в культуру – у даному випадку, у цифрову культуру. Він орієнтує на розвиток у здобувачів освіти здатності до усвідомленої взаємодії з цифровими середовищами, критичного споживання інформації, медіаграмотності, цифрової етики та культурної саморефлексії. У професійній освіті цей підхід набуває особливої ваги в контексті цифрової соціалізації майбутнього фахівця, його включеності в глобальне інформаційне суспільство.

Узагальнення зазначених підходів дозволяє сформувати цілісну методологічну рамку для наукового аналізу, проєктування та впровадження цифрових змін у системі професійної освіти, а також слугує основою для побудови ефективних моделей цифрової підготовки кваліфікованих кадрів.

Систему зазначених підходів концептуально підтримують ключові принципи цифрової трансформації професійної освіти, які функціонують як операційні орієнтири її розвитку:

1. Цілісність і системність – побудова професійної освіти як інтегративної системи, що здатна до міжгалузевої взаємодії, інституційної гнучкості та стратегічного саморозвитку в цифровому контексті.

2. Компетентнісна орієнтація – формування професійної готовності через розвиток цифрових, інформаційних, когнітивних і соціальних компетентностей, що забезпечують здатність діяти ефективно у змінних умовах.

3. Цифрова інклюзивність – забезпечення рівного доступу до цифрових ресурсів, платформ і сервісів усім категоріям здобувачів освіти, зокрема особам з особливими освітніми потребами та з різними рівнями цифрової грамотності.

4. Адаптивність та індивідуалізація – реалізація принципів персоналізованого навчання шляхом впровадження адаптивних освітніх технологій, цифрових профілів, аналітики навчальних даних, що забезпечують індивідуальні освітні траєкторії.

5. Інтероперабельність – забезпечення узгодженості та взаємодії цифрових платформ, сервісів і систем у межах освітнього екосередовища, що сприяє мобільності даних, безперешкодному обміну інформацією та інтеграції інструментів.

6. Безперервність навчання – підтримка і розвиток концепції «lifelong learning»як ключового механізму професійної самореалізації, перепідготовки й оновлення знань упродовж життя на основі цифрових освітніх рішень.

Узагальнення зазначених методологічних підходів і принципів створює основу для побудови сучасної моделі професійної освіти, здатної забезпечити якісну підготовку фахівців, адаптованих до потреб цифрового ринку праці, здатних до інноваційної діяльності, критичного мислення та відповідальної взаємодії у цифровому суспільстві.

У результаті проведеного теоретико-методологічного аналізу встановлено, що цифрова трансформація професійної освіти є комплексним багаторівневим процесом, який охоплює не лише технічну модернізацію, а передусім системні, структурні й змістовні зміни в парадигмі підготовки фахівців. У сучасному освітньому контексті цифровізація постає як ключовий вектор інноваційного розвитку, що формує нові вимоги до професійної компетентності, організації навчального процесу, цифрової інфраструктури та ціннісних орієнтацій учасників освітнього процесу.

Розкрито методологічне підґрунтя цифрової трансформації професійної освіти, що базується на поєднанні низки взаємодоповнювальних підходів – системного, компетентнісного, особистісно орієнтованого, аксіологічного, праксеологічного, акмеологічного та культурологічного. Їхнє інтегративне застосування дозволяє сформувати нову парадигму професійної підготовки, яка забезпечує адаптивність, гнучкість, персоналізацію та результативність в умовах цифрового суспільства.

Підкреслено, що ефективність цифрової трансформації неможлива без дотримання ключових принципів – цілісності, цифрової інклюзивності, міжплатформеної взаємодії, індивідуалізації, компетентнісної орієнтації та безперервності навчання. Визначено, що цифрова трансформація професійної освіти є не лише освітнім, а й соціально-культурним феноменом, що вимагає глибокого методологічного осмислення, нормативного супроводу та наукового прогнозування.

Список використаної літератури

1. Бречко О. Цифрова трансформація як передумова збереження цілісності та формування потенціалу повоєнного відновлення регіонів України. *Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України.* 2023. Вип. 28. С. 24–33. DOI: https://doi.org/10.35774/rarrpsu2023.28.024

2. Вороненко О. Становлення та розвиток цифрової трансформації у закладах вищої освіти. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки.* 2025. Вип. 219. С. 474–479. DOI: https://doi.org/10.36550/2415-7988-2025-1-219-474-479

3. Гончарова О. І. Цифрові технології в освіті як засіб покращення доступності та ефективності навчання. 2023. URL: https://surl.li/dykyiz (дата звернення: 20.10.2025).

4. Кремень В. Г., Биков В. Ю., Ляшенко О. І., Литвинова С. Г., Луговий В. І., Мальований Ю. І., Пінчук О. П., Топузов О. М. Науково-методичне забезпечення цифровізації освіти України: стан, проблеми, перспективи : науково-аналітична доповідь. *Вісник Національної академії педагогічних наук України.* 2022. № 4(2). С. 1–49. DOI: https://doi.org/10.37472/v.naes.2022.4223

5. Ничкало Н., Лук'янова Л., Овчарук О. Цифрова трансформація суспільства: європейський досвід, українські реалії. *Освіта для цифрової трансформації суспільства: монографія.* У 2 т. Т. 1 ; за наук. ред. В. Кременя, Н. Ничкало, Л. Лук'янової, Н. Лазаренко. Київ : ТОВ «Юрка Любченка», 2024. 526 с. URL: https://surl.lt/ugjxvd (дата звернення: 28.10.2025).

6. Про професійну освіту : Закон України від 21 серпня 2025 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4574-20#Text (дата звернення: 23.10.2025).

7. Спірін О., Пінчук О. Цифрова трансформація освітніх середовищ: основні напрями та завдання науково-педагогічних досліджень. 2023. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/737272/1/онлайн%20форум%202023%20Спірін%20Пінчук.pdf (дата звернення: 14.10.2025).

8. Стинська В. Методологія наукового дослідження в галузі знань «А Освіта»: ключові орієнтири. *Педагогічний альманах.* 2025. № 58. С. 50–60. DOI: https://doi.org/10.37915/pa.vi58.630

9. Digital Education Action Plan: policy background. 2020. URL: https://education.ec.europa.eu/focus-topics/digital-education/plan (дата звернення: 20.10.2025).

10. Education at a Glance 2021: OECD Indicators, OECD Publishing, Paris, 16 September 2021. DOI: https://doi.org/10.1787/b35a14e5-en

11. Reimagining our futures together: A new social contract for education. 2021. URL: https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000379381 (дата звернення: 25.10.2025).

References

1. Brechko, O. (2023). Tsyfrova transformatsiia yak peredumova zberezhennia tsilisnosti ta formuvannia potentsialu povoiennoho vidnovlennia rehioniv Ukrainy [Digital transformation as a prerequisite for preserving the integrity and forming the potential for post-war reconstruction of the regions of Ukraine]. *Rehionalni aspekty rozvytku produktyvnykh syl Ukrainy – Regional aspects of the development of Ukraine's productive forces, (28),* 24–33. DOI: https://doi.org/10.35774/rarrpsu2023.28.024

2. Voronenko, O. (2025). Stanovlennia ta rozvytok tsyfrovoi transformatsii u zakladakh vyshchoi osvity [Formation and development of digital transformation in institutions of higher education.]. *Naukovi zapysky. Seriia: Pedahohichni nauky – Scientific notes. Series: Pedagogical Sciences, (219),* 474–479. DOI: https://doi.org/10.36550/2415-7988-2025-1-219-474-479

3. Honcharova, O. I. (2023). Tsyfrovi tekhnolohii v osviti yak zasib pokrashchennia dostupnosti ta efektyvnosti navchannia [Digital technologies in education as a means of improving accessibility and learning efficiency]. Retrieved from https://surl.li/dykyiz (Last accessed: 20.10.2025).

4. Kremen, V. H., Bykov, V. Yu., Liashenko, O. I., Lytvynova, S. H., Luhovyi, V. I., Malovanyi, Yu. I., Pinchuk, O. P., & Topuzov, O. M. (2022). Naukovo-metodychne zabezpechennia tsyfrovizatsii osvity Ukrainy: stan, problemy, perspektyvy: naukovo-analitychna dopovid [Scientific and methodological support for the digitalization of education in Ukraine: state, challenges, and prospects. Scientific and analytical report]. *Visnyk Natsionalnoi akademii pedahohichnykh nauk Ukrainy – Bulletin of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, 4*(2), 1–49. DOI: https://doi.org/10.37472/v.naes.2022.4223

5. Nychkalo, N., Lukianova, L., & Ovcharuk, O. (2024). Tsyfrova transformatsiia suspilstva: yevropeiskyi dosvid, ukrainski realii [Digital transformation of society: european experience, Ukrainian realities]. *Osvita dlia tsyfrovoi transformatsii suspilstva – Education for digital transformation of society.* Vol. 1. Kyiv: TOV «Yurka Liubchenka». Retrieved from https://surl.lt/ugjxvd (Last accessed: 28.10.2025).

6. Pro profesiinu osvitu: Zakon Ukrainy vid 21 serpnia 2025 r. [On Vocational Education: Law of Ukraine dated August 21, 2025]. (2025). Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4574-20#Text (Last accessed: 23.10.2025).

7. Spirin, O., & Pinchuk, O. (2023). Tsyfrova transformatsiia osvitnikh seredovyshch: osnovni napriamy ta zavdannia naukovo-pedahohichnykh doslidzhen [Digital transformation of educational environments: key areas and tasks of scientific and pedagogical research]. Retrieved from https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/737272/1/онлайн%20форум%202023%20Спірін%20Пінчук.pdf (Last accessed: 14.10.2025).

8. Stynska, V. (2025). Metodolohiia naukovoho doslidzhennia v haluzi znan «A Osvita»: kliuchovi oriientyry [Methodology of scientific research in the field of knowledge A «education»: key benchmarks]. *Pedahohichnyi almanakh – Pedagogical Almanac, (58),* 50–60. DOI: https://doi.org/10.37915/pa.vi58.630

9. Digital Education Action Plan: policy background (2020). Retrieved from https://education.ec.europa.eu/focus-topics/digital-education/plan (Last accessed: 20.10.2025).

10. Education at a Glance 2021: OECD Indicators (2021). OECD Publishing, Paris. DOI: https://doi.org/10.1787/b35a14e5-en

11. Reimagining our futures together: A new social contract for education (2021). Retrieved from https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000379381 (Last accessed: 25.10.2025).

Стинська В. В. Професійна освіта в умовах цифрової трансформації: методологічний аспект

У статті здійснено теоретико-методологічний аналіз цифрової трансформації професійної освіти в контексті сучасних глобальних викликів. Визначено, що цифровізація є не лише технологічним процесом, а комплексною парадигмальною зміною, яка трансформує цілі, зміст, методи та організаційні моделі професійної підготовки. Автором проаналізовано наукові підходи вітчизняних та зарубіжних дослідників до трактування сутності цифрової трансформації, виокремлено основні напрями її дослідження: цифрова екосистема освіти, цифрова інфраструктура, доступність, інноваційність, ціннісні орієнтири.

У межах дослідження окреслено методологічну рамку цифрової трансформації, що базується на поєднанні системного, компетентнісного, особистісно орієнтованого, аксіологічного, праксеологічного, акмеологічного та культурологічного підходів. Розкрито зміст кожного з них у контексті трансформацій освітнього процесу, а також їх взаємозв'язок із принципами сучасної цифрової освіти: цілісністю, інклюзивністю, адаптивністю, міжплатформеністю та безперервністю навчання.

Наголошено, що формування нової моделі професійної освіти в умовах цифрової реальності потребує не лише технічного оновлення, але й глибокого методологічного переосмислення її сутності, цінностей і стратегічних орієнтирів. Отримані результати можуть слугувати теоретичною основою для подальших емпіричних досліджень та моделювання освітніх практик у сфері цифрової професійної освіти.

Ключові слова: професійна освіта, цифрова трансформація, методологія, компетентності, інновації, законодавство, освітні технології, цифрова грамотність, педагогічна система.

Stynska V. V. Vocational education in the context of digital transformation: methodological aspects

The article presents a theoretical and methodological analysis of the digital transformation of vocational education in the context of contemporary global challenges. It is argued that digitalization is not merely a technological process, but a complex paradigmatic shift that redefines the goals, content, methods, and organizational models of professional training. The author analyzes the scientific approaches of Ukrainian and international scholars to the essence of digital transformation and identifies key research areas: educational digital ecosystems, infrastructure development, accessibility, innovation, and value-based orientations.

The study outlines a methodological framework for digital transformation based on the integration of systemic, competence-based, learner-centered, axiological, praxeological, acmeological, and cultural approaches. Each approach is revealed in the context of changes within the educational process and their correlation with key principles of modern digital education: integrity, inclusivity, adaptability, interoperability, and lifelong learning.

It is emphasized that the formation of a new model of vocational education under the conditions of digital reality requires not only technological modernization but also deep methodological reflection on its nature, values, and strategic directions. The findings may serve as a theoretical foundation for further empirical research and the development of educational practices in the field of digital vocational education.

Key words: vocational education, digital transformation, methodology, competencies, innovation, legislation, educational technologies, digital literacy, pedagogical system.

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу CC BY 4.0

Дата першого надходження статті до видання: 10.08.2026
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 24.08.2026
Дата публікації (оприлюднення) статті: 30.09.2026